

Συμμετοχή του ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ στη νέα περίοδο λειτουργίας του Εθνικού Δικτύου Παρακολούθησης Υδατικών Πόρων

Δρ Ευάγγελος Χατζηγιαννάκης, Αναπληρωτής Ερευνητής
Δρ Πασχάλης Δαλαμπάκης, Αναπληρωτής Ερευνητής
Ινστιτούτο Εδαφοϋδατικών Πόρων

Στις αρχές Σεπτεμβρίου 2017 δημοσιεύτηκε η απόφαση ένταξης του έργου «Επιχορήγηση του Ελληνικού Γεωργικού Οργανισμού ΔΗΜΗΤΡΑ για την υλοποίηση του έργου: «Λειτουργία Εθνικού Δικτύου Παρακολούθησης και Καταγραφής της Ποσότητας (ποτάμια) και Ποιότητας (ποτάμια και λίμνες) των Επιφανειακών Υδάτων της Χώρας (Οδηγία 2000/60/ΕΚ)» στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος ΥΜΕΠΕΡΑΑ 2014-2020. Ο εγκεκριμένος προϋπολογισμός του έργου είναι 5.600.000 ευρώ και η διάρκεια υλοποίησής του έξι έτη έως 31/12/2023. Αποτελεί φυσική συνέχεια του αντίστοιχου έργου που υλοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εγγείων Βελτιώσεων (νυν Ινστιτούτο Εδαφοϋδατικών Πόρων) κατά την περίοδο 2013-2015 στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος ΕΠΕΡΑΑ 2007-2013.

Στόχος του έργου είναι η υλοποίηση του Εθνικού Δικτύου Παρακολούθησης για το οποίο το Ινστιτούτο Εδαφοϋδατικών Πόρων (ΙΕΥΠ) έχει ορισθεί ως ένας από τους έξι δημόσιους φορείς. Ο ορισμός έγινε το 2011 με την υπ' αριθμ. ΚΥΑ οικ. 140384/2011 (ΦΕΚ 2017/Β'/2011) «Ορισμός Εθνικού Δικτύου Παρακολούθησης της ποιότητας και της ποσότητας των υδάτων με καθορισμό των θέσεων (σταθμών) μετρήσεων και των φορέων που υποχρεούνται στην λειτουργία τους, κατά το άρθρο 4, παράγραφος 4 του ν. 3199/2003 (Α' 280)». Ο ορισμός και η υλοποίηση του Δικτύου Παρακολούθησης αποτελούσε από το 2000 εθνική υποχρέωση στο πλαίσιο εφαρμογής της Ευρωπαϊκής Οδηγίας Πλαίσιο 60/2000, σκοπός της οποίας είναι η θέσπιση πλαισίου για την προστασία των εσωτερικών, των επιφανειακών, των μεταβατικών, των παράκτιων και των υπόγειων υδάτων σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Οι εργασίες που θα εκτελεστούν στο πλαίσιο του έργου είναι οι ακόλουθες:

1. **Υδρομετρήσεις (ποσοτικές μετρήσεις)** σε συνολικά 54 θέσεις ποταμών με μόνιμη ή μη μόνιμη ροή, στην ελληνική επικράτεια, με βάση τον αναλυτικό ορισμό αυτών στην ΚΥΑ 140384/9-9-2011 (ΦΕΚ 2017/Β/2011). Στην πορεία υλοποίησης του έργου θα προστεθούν νέες θέσεις υδρομετρήσεων σε ποταμούς, όπου θα υπάρξει ανάγκη πυκνώσης του δικτύου. Στόχος του ΙΕΥΠ είναι η διαχρονική επικαιροποίηση-βελτιστοποίηση του υπάρχοντος δικτύου ποσοτικών μετρήσεων (υδρομετρήσεις) στους ελληνικούς ποταμούς και η μελλοντική αναμόρφωση και επέκτασή του με βάση τα υδρολογικά και υδρομορφικά χαρακτηριστικά σε επίπεδο λεκανών απορροής, αλλά και η εισαγωγή νέων μεθοδολογιών για τον υπολογισμό της παροχής των ποταμών (π.χ. εγκατάσταση αυτόματων σταθμηγράφων και χρήση καμπυλών στάθμης-παροχής). Στο πλαίσιο της διαδικασίας επικαιροποίησης-βελτιστοποίησης του υπάρχοντος δικτύου μπορεί να απαιτηθεί η εκτέλεση συ-

μπληρωματικών υδρομετρήσεων σε νέες θέσεις ή πύκνωση των υφιστάμενων.

2. **Δειγματοληψίες επιφανειακών υδάτων ποταμών** για τον προσδιορισμό της ποιότητάς τους στην ελληνική επικράτεια. Οι θέσεις των δειγματοληψιών ορίζονται αναλυτικά στην ΚΥΑ 140384/9-9-2011 (ΦΕΚ 2017/Β/2011). Θα πραγματοποιούνται δειγματοληψίες σε **227** συνολικά θέσεις και οι χημικές αναλύσεις θα διενεργούνται από το Γενικό Χημείο του Κράτους.
3. **Εργαστηριακοί προσδιορισμοί των «Λοιπών Ουσιών»** (Ag, B, Ba, Mn, Fe, Sb, V, Th) σε δείγματα νερού από 16 θέσεις σε ποτάμια.

4. **Λήψη τριάντα δειγμάτων νερού επιώς** από διάφορα ποτάμια, τα οποία θα αποστέλλονται στην επιτροπή ατομικής ενέργειας σύμφωνα με πρωτόκολλο συνεργασίας μεταξύ της Ειδικής Γραμματείας Υδάτων και της Ελληνικής Επιτροπής Ατομική Ενέργεια.
5. **Χημικές αναλύσεις δειγμάτων νερού** από **11 θέσεις** σε λίμνες (Βεγορίτιδα, Πετρών, Χειμαδίτιδα, Πολυφύτου, Μικρή και Μεγάλη Πρέσπα, Δοϊράνη, Κορώνεια, Βόλβη, Μαραθώνα, Λυσιμαχία), των οποίων η δειγματοληψία και μεταφορά θα γίνεται με ευθύνη του Ελληνικού Κέντρου Βιοτόπων Υγροτόπων (ΕΚΒΥ), σύμφωνα με τα οριζόμενα στο σχετικό πρωτόκολλο συνεργασίας.
6. **Καταχώρηση των γεωχωρικών δεδομένων** (συλλεγόμενα και παραγόμενα) σε ειδικές φόρμες, οι οποίες θα αναρτώνται, με ευθύνη του ΙΕΥΠ, στη βάση δεδομένων που λειτουργεί και περιλαμβάνεται στη σχετική ιστοσελίδα της Ειδικής Γραμματείας Υδάτων (<http://nmwn.yreka.gr/>) ώστε τα δεδομένα παρακολούθησης να είναι άμεσα διαθέσιμα στο κοινό και να υποβάλλονται αυτόματα στην ΕΕ (ΕΟΠ) μέσω του ηλεκτρονικού συστήματος Water Information System for Europe (WISE).

Κατά τη διάρκεια εκτέλεσης του έργου θα γίνει **βελτιστοποίηση- αναμόρφωση του δικτύου υδρομετρήσεων**, όπως αυτό ορίζεται στο παράρτημα της ΚΥΑ 140384/9-9-2011 και όπως αναπροσαρμόστηκε την προηγούμενη περίοδο εκτέλεσης του έργου (2013-2015) με βάση τη μελέτη των υδρολογικών λεκανών απορροής της χώρας και της ανάλυσης πιέσεων, όπως αυτή αναλύεται στα εγκεκριμένα σχέδια διαχείρισης λεκανών απορροής ποταμών της χώρας. Συγκεκριμένα θα γίνουν οι ακόλουθες ενέργειες:

- ψηφιοποίηση υδρολογικών λεκανών όλων των μεγάλων ποταμών της χώρας
- εξέταση της υδρολογικής σημαντικότητας όλων των θέσεων του υπάρχοντος δικτύου υδρομετρήσεων
- επιλογή θέσεων για εγκατάσταση τηλεμετρικών σταθμηγράφων με βάση υδρολογικά δεδομένα αλλά και καταλληλότητας θέσεων ποταμών
- δημιουργία του νέου βελτιωμένου-αναμορφωμένου δικτύου υδρομετρήσεων σε σχέση με το δίκτυο τηλεμετρικών σταθμών.

Ομάδα Συντονισμού και Ευθύνης Υλοποίησης Φυσικού Αντικειμένου (ΙΕΥΠ)

- Δρ Ευάγγελος Χατζηγιαννάκης, Αναπληρωτής Ερευνητής, Συντονισμός – Επιστημονικά Υπεύθυνος (υδρομετρήσεις-χημικές δοκιμές). Συντονισμός ανάρτησης μεταδεδομένων στο WISE
- Δρ Πασχάλης Δαλαμπάκης, Αναπληρωτής Ερευνητής, Συντονισμός– Επιστημονικά Υπεύθυνος (δειγματοληψίες)
- Δρ Ανδρέας Παναγόπουλος, Τακτικός Ερευνητής, Συντονισμός Εφαρμογής Διαχειριστικού Σχεδίου Έργου – Συντονισμός Ομάδων Δειγματοληψιών - δειγματοληψίες – υδρομετρήσεις
- Ανδρέας Ηλίας, Γεωπόνος MSc., Συντονισμός πληροφοριακών συστημάτων και βάσεων δεδομένων (WISE) - Συντονισμός Επεξεργασίας Δεδομένων και Σύνταξης Εκθέσεων –δειγματοληψίες – υδρομετρήσεις
- Σοφία Σταθάκη, Γεωλόγος, Συντονισμός Εφαρμογής Διαχειριστικού Σχεδίου Έργου - δειγματοληψίες – υδρομετρήσεις.

Ομάδα Διαχείρισης Έργου (Γενική Διεύθυνση Αγροτικής Έρευνας)

Δρ Ευαγγελία Βαβουλίδου, Τακτική Ερευνήτρια, Μαρία Χατζή, Σοφία Ηλιάδου, Έλενα Λατούδη, Γεώργιος Μαλαπέτσας.

Πληροφορίες: Ινστιτούτο Εδαφοδατικών Πόρων, ΒΙ.ΠΕ. Θεσσαλονίκης, 574 00 Σίνδος, τηλ.: 2310 798790
e-mail: dalabakis@gmail.com, hatzigiannakis@gmail.com